

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii o pomocy prawnej w sprawach karnych,

podpisana w Wiedniu dnia 27 lutego 1978 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 27 lutego 1978 roku została podpisana w Wiedniu Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii o pomocy prawnej w sprawach karnych, w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii
o pomocy prawnej w sprawach karnych.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i
Związkowy Prezydent Republiki Austrii,

kierując się dążeniem do ułatwienia obrotu prawnego
między obydwoma Państwami, postanowili zawrzeć Umowę

o pomocy prawnej w sprawach karnych i w tym celu wy-
znaczyli swych Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
prof. dra hab. Jerzego Bafię, Ministra Sprawiedliwości,
Związkowy Prezydent Republiki Austrii:
dra Christiana Brodę, Związkowego Ministra Sprawie-
dliwości,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych
za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na
następujące postanowienia:

Rozdział pierwszy

Pomoc prawna.

Artykuł 1

Umawiające się Strony zobowiązują się do udzielania sobie wzajemnie na wniosek sądu lub prokuratury stosownie do postanowień niniejszej umowy pomocy prawnej w sprawach o przestępstwa podlegające karze sądowej.

Artykuł 2

1. Pomoc prawna obejmuje w szczególności przesłuchiwanie podejrzanych, oskarżonych, świadków i biegłych, dokonywanie oględzin, przeszukiwanie, zajmowanie przedmiotów, przekazywanie akt, pism lub innych przedmiotów mających związek z postępowaniem karnym, jak również doręczanie pism.

2. Pomocy prawnej udziela się również w sprawach o ulaskawienie oraz o odszkodowanie za niesłuszne aresztowanie lub skazanie.

3. Nie udziela się pomocy prawnej polegającej na wykonywaniu wyroków lub innych orzeczeń.

Artykuł 3

1. Nie udziela się pomocy prawnej:

- 1) jeżeli czyn będący podstawą wniosku nie jest przestępstwem podlegającym karze sądowej według prawa Strony wezwanej;
- 2) jeżeli załatwienie wniosku mogłoby naruszyć suwerenność wezwanej Umawiającej się Strony, stanowić groźbę dla jej bezpieczeństwa lub pozostawać w sprzeczności z zasadami jej porządku prawnego;
- 3) jeżeli według stanowiska Strony wezwanej czyn będący podstawą wniosku jest przestępstwem o charakterze politycznym lub przestępstwem wojskowym.

2. Nie udziela się pomocy prawnej w związku z czynami, które według stanowiska Strony wezwanej stanowią wyłącznie naruszenie przepisów o daninach publicznych, monopolach, przepisów dewizowych, przepisów o reglamentacji towarów albo przepisów o handlu zagranicznym (skarbowe czyny karalne). Pomocy prawnej udziela się jednak stosownie do artykułu 4 i pozostałych postanowień niniejszej umowy w zakresie tych skarbowych czynów karalnych, które według stanowiska Strony wezwanej polegają wyłącznie na naruszeniu przepisów celnych.

Artykuł 4

1. Przepisami celnymi w rozumieniu artykułu 3 ustęp 2 są przepisy dotyczące wwozu, wywozu, przewozu i składowania towarów, odnoszące się do cel lub innych opłat wwozowych lub wywozowych.

2. Pomocy prawnej udziela się niezależnie od tego, czy istnieje tego samego rodzaju przepis celny wezwanej Umawiającej się Strony.

3. Materiały i informacje otrzymane przez sądy i prokuratury Strony wzywającej w związku z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej w karnej sprawie celnej mogą być wykorzystane nie tylko w tej sprawie, w której zwrócono się o pomoc prawną, lecz również w sprawach cel i innych danin publicznych pozostających w bezpośrednim związku z tą sprawą.

Artykuł 5

1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien być sporządzony na piśmie i zawierać oznaczenie organu wzywającego i organu wezwanego, oznaczenie sprawy karnej, zwięzły opis czynu przestępnego z podaniem miejsca i czasu jego popełnienia, kwalifikację prawną czynu, możliwie dokładne dane o podejrzanym lub oskarżonym, jego obywatelstwie oraz jego miejscu zamieszkania lub pobytu, imię, nazwisko i adres obrońcy, jeżeli został ustanowiony, przedmiot wniosku oraz ewentualne inne dane niezbędne do wykonania wniosku. Wnioski o przesłuchanie powinny zawierać pytania, jakie należy zadać osobie przesłuchiwanej.

2. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej powinny być podpisane przez właściwego sędziego lub prokuratora oraz opatrzone urzędową pieczęcią organu wzywającego. Uwierzytelnienie ich nie jest konieczne.

3. Do wniosku o przeszukanie osób lub pomieszczeń albo o zajęcie przedmiotów dołącza się postanowienie organu wzywającego albo uwierzytelniony odpis (kopię) tego postanowienia.

Artykuł 6

Przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej stosuje się prawo Strony wezwanej. Odbiegając od tego prawa przepisy procesowe Strony wzywającej stosuje się jednak na żądanie tej Strony, o ile da się to pogodzić z zasadami prawa procesowego Strony wezwanej.

Artykuł 7

1. Na żądanie organu wzywającego organ wezwany zawiadamia go w odpowiednim czasie o miejscu i terminie wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej. Zawiadomienia dokonuje się bezpośrednio między organem wzywającym i wezwanym.

2. Uczestnicy postępowania karnego oraz ich przedstawiciele prawni, jak również przedstawiciele organów uczestniczących w postępowaniu karnym, mogą być obecni przy podejmowaniu czynności z zakresu pomocy prawnej na terytorium Strony wezwanej. Mogą oni zwracać się o zadanie uzupełniających pytań. Artykuł 11 ustępy 3 i 4 stosuje się do tych osób odpowiednio.

3. Obecność wymienionych w ustępie 2 przedstawicieli organów Strony wzywającej przy czynnościach z zakresu pomocy prawnej na terytorium Strony wezwanej wymaga w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zgody Ministerstwa Sprawiedliwości lub Prokuratury Generalnej, a w Republice Austrii zgody Związkowego Ministra Sprawiedliwości.

Artykuł 8

1. Jeżeli adres osoby, której ma dotyczyć czynność z zakresu pomocy prawnej, podany został niedokładnie albo okaże się niewłaściwy, organ wezwany powinien w miarę możliwości ustalić prawidłowy adres.

2. Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy do wykonania wniosku, powinien przekazać go organowi właściwemu i powiadomić o tym organ wzywający.

Artykuł 9

1. Jedna z Umawiających się Stron przekaze na wniosek drugiej Umawiającej się Strony akta, pisma i inne przedmioty, mogące stanowić dowody w sprawie prowadzonej na terytorium Strony wzywającej. Pisma i przedmioty będą przekazane również wówczas, gdy podlegają one zajęciu lub przepadkowi.

2. Przekazania akt lub pism w oryginale żąda się tylko wtedy, gdy przekazanie odpisów (kopii) nie jest wystarczające.

3. Strona wezwana może zatrzymać akta, pisma lub inne przedmioty, potrzebne dla celów postępowania karnego na jej terytorium, na czas trwania tego postępowania.

4. Prawa Strony wezwanej lub osób trzecich do przekazanych przedmiotów pozostają nienaruszone. Przekazane akta lub przedmioty zwraca się możliwie jak najszybciej Stronie wezwanej, chyba że rezygnuje ona z ich zwrotu.

5. Przy przekazywaniu akt, pism i innych przedmiotów, stosownie do postanowień niniejszego artykułu, nie mają zastosowania przepisy ograniczające wwóz i wywóz przedmiotów i wartości dewizowych.

Artykuł 10

Dokonanie doręczenia potwierdza się bądź dowodem doręczenia, który musi być opatrzony datą oraz podpisem organu doręczającego i osoby przyjmującej, bądź przez poświadczenie organu wezwanego, z którego wynika fakt, forma i data doręczenia.

Artykuł 11

1. Jeżeli zajdzie potrzeba, by osoba przebywająca na terytorium jednej z Umawiających się Stron stawiła się osobiście przed sądem lub prokuratorem drugiej Umawiającej się Strony w celu przesłuchania jej w charakterze świadka lub biegłego, wezwanie doręcza tej osobie właściwy organ Strony wezwanej.

2. Wezwanie nie może zawierać zagrożenia zastosowania środków przymusu na wypadek niestawiennictwa. Jeżeli świadek lub biegły nie stawia się na wezwanie, nie można stosować przewidzianych w ustawie konsekwencji za niestawiennictwo.

3. Świadek lub biegły, bez względu na posiadane obywatelstwo, który otrzyma na terytorium jednej z Umawiających się Stron wezwanie do stawienia się przed sądem lub prokuratorem drugiej Umawiającej się Strony i do wezwania tego się stosuje, nie może być na terytorium tej Strony ścigany, pozbawiony wolności ani poddany innym ograniczeniom wolności osobistej z powodu czynu dokonanego przed przybyciem na to terytorium lub z innej powstałej do tego czasu przyczyny.

4. Świadek lub biegły traci jednak ochronę, jeżeli po oznajmieniu przez sąd lub prokuratora, że jego obecność nie jest już potrzebna, pozostanie na terytorium Umawiającej się Strony, przed której sąd lub prokuratora był wezwany, chociaż przez okres piętnastu dni miał możliwość opuszczenia tego terytorium, albo jeżeli po jego opuszczeniu tam powróci.

5. W wezwaniu należy w szczególności podać, w jakim zakresie świadkowi lub biegłemu przysługuje roszczenie o zwrot kosztów podróży i pobytu, odszkodowanie za stratę czasu, a w odniesieniu do biegłego ponadto wynagrodzenie za czynności. Wezwanemu świadkowi lub biegłemu Strona wzywająca wypłaca na jego wniosek zaliczkę na pokrycie kosztów podróży i pobytu.

Artykuł 12

1. Jeżeli wezwany świadek jest na podstawie decyzji sądu lub prokuratora pozbawiony wolności na terytorium Strony wezwanej, zostanie za swą zgodą na żądanie Strony wzywającej przekazany tej Stronie w celu przesłuchania, chyba że sprzeciwiają się temu ważne względy.

2. Na terytorium Strony wzywającej świadek pozostaje nadal pozbawiony wolności, a po przesłuchaniu niezwłocznie z powrotem przekazany Stronie wezwanej.

Artykuł 13

1. Oskarżony, bez względu na posiadane obywatelstwo, który otrzyma na terytorium jednej z Umawiających się Stron wezwanie do stawienia się przed sądem lub prokuratorem drugiej Umawiającej się Strony i do wezwania tego się stosuje, nie może być na terytorium tej Strony ścigany, pozbawiony wolności ani poddany innym ograniczeniom wolności osobistej z powodu czynu, którego wezwanie nie dotyczy, dokonanego przed przybyciem na to terytorium lub z innej powstałej do tego czasu przyczyny.

2. Wezwanie nie może zawierać zagrożenia środkami przymusu na wypadek niestawiennictwa. Stosowanie środków przymusu zmierzających do spowodowania osobistego stawiennictwa oskarżonego na terytorium Strony wzywającej jest niedopuszczalne.

3. Do wezwania oskarżonych stosuje się ponadto odpowiednio artykuł 11 ustępy 1 i 4.

Artykuł 14

Przy wykonywaniu wniosków o udzielenie pomocy prawnej właściwe organy Strony wezwanej powinny w razie potrzeby stosować te same środki przymusu, co przy wykonywaniu wniosków o udzielenie pomocy prawnej organów własnego państwa.

Artykuł 15

Jeżeli pomoc prawna nie zostanie udzielona w całości lub w części albo jeżeli wykonanie wniosku napotyka przeszkody, powiadamia się o tym organ wzywający za wskazaniem przyczyny.

Rozdział drugi

Przejęcie ścigania karnego.

Artykuł 16

1. Jeżeli obywatel jednej z Umawiających się Stron popełnił na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przestępstwo podlegające karze sądowej w obu Państwach, Umawiająca się Strona, na której terytorium przestępstwo zostało popełnione, może zwrócić się do drugiej Umawiającej się Strony o przejęcie ścigania tego przestępstwa. Właściwe organy Strony wezwanej przeprowadzą postępowanie karne zgodnie z własnym prawem.

2. Właściwe organy Strony, na której terytorium czyn został popełniony, obowiązane są w każdym przypadku zbadać, czy ze względu na potrzebę ustalenia prawdy, wymiar kary, z innych względów mających znaczenie dla postępowania karnego albo ze względu na wykonanie kary lub resocjalizację sprawcy zgłoszenie wniosku wymienionego w ustępie 1 jest celowe.

3. Podstawą oceny przestępstw drogowych na terytorium Strony wezwanej są przepisy o ruchu drogowym obowiązujące w miejscu popełnienia przestępstwa.

Artykuł 17

W związku z wnioskiem o przejęcie ścigania karnego sądy i prokuratury Strony wzywającej stosują niezbędne środki w celu umożliwienia Stronie wezwanej wykonania jej jurysdykcji karnej.

Artykuł 18

1. Wniosek o przejęcie ścigania karnego powinien zawierać opis stanu faktycznego oraz możliwie dokładne dane o osobie sprawcy, jego obywatelstwie i miejscu jego zamieszkania lub pobytu. Do wniosku dołącza się:

- a) oryginały akt lub ich uwierzytelnione odpisy (kopie), jak również dowody;
- b) przepisy dotyczące stanu faktycznego i kary mające zastosowanie do zarzucanego czynu stosownie do prawa obowiązującego w miejscu jego popełnienia, a w odniesieniu do przestępstw drogowych ponadto przepisy o ruchu drogowym właściwe dla oceny przestępstwa;
- c) oświadczenia osoby pokrzywdzonej przestępstwem niezbędne do wszczęcia postępowania karnego, a na żądanie osoby pokrzywdzonej również oświadczenia odnoszące się do dochodzenia w postępowaniu karnym jej roszczeń cywilnoprawnych wynikających z przestępstwa.

2. Do przekazywania akt i dowodów stosuje się odpowiednio artykuł 9 ustępy 4 i 5.

Artykuł 19

W związku z wnioskiem o przejęcie ścigania karnego sądy lub prokuratury Strony wzywającej wstrzymują się tymczasowo od prowadzenia postępowania karnego o czyn stanowiący podstawę wniosku. Od prowadzenia postępowania karnego odstępują ostatecznie, w szczególności jeżeli:

- a) wyrok karny został wykonany na terytorium Strony wezwanej lub według prawa tej Strony wyrok został uznany za wykonany, nastąpiło przedawnienie wykonania kary albo kara została darowana;
- b) na terytorium Strony wezwanej orzeczono prawomocnie uniewinnienie, prawomocnie umorzono postępowanie, z braku dostatecznych dowodów lub z powodu tego, że czyn nie stanowi przestępstwa, albo ostatecznie odstąpiono od prowadzenia postępowania karnego ze względu na poprawne zachowanie się podejrzanego lub oskarżonego.

Artykuł 20

Strona wezwana powiadamia Stronę wzywającą o wyniku postępowania karnego. Jeżeli wydane zostało prawo-

mocne orzeczenie, przesyła się na wniosek Strony wzywającej to orzeczenie lub jego uwierzytelniony odpis (kopię).

Rozdział trzeci

Informacje o prawie.

Artykuł 21

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Generalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związkowy Minister Sprawiedliwości Republiki Austrii udzielają sobie wzajemnie na wniosek informacji o przepisach w zakresie prawa karnego, postępowania karnego i prawa karnego wykonawczego.

Rozdział czwarty

Informacje z rejestru skazanych.

Artykuł 22

1. Umawiające się Strony powiadamiają się wzajemnie raz w roku o wszystkich skazaniach dokonanych przez sądy karne, dotyczących obywateli drugiej Umawiającej się Strony, wpisanych do ich rejestrów skazanych. Wyciągi z rejestru skazanych wymienia się między Ministerstwem Sprawiedliwości Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Związkowym Ministrem Sprawiedliwości Republiki Austrii.

2. Umawiające się Strony udzielają sobie na wniosek informacji z rejestru skazanych o osobach, przeciwko którym na terytorium Strony wzywającej toczy się postępowanie karne. Informacje powyższe mogą być wykorzystane wyłącznie w celu prowadzenia tego postępowania. Udzielanie informacji o własnych obywatelach nie jest obowiązkowe.

Rozdział piąty

Postanowienia ogólne.

Artykuł 23

W sprawach uregulowanych w niniejszej umowie wymiana pism odbywa się między Ministerstwem Sprawiedliwości lub Prokuraturą Generalną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z jednej strony a Związkowym Ministrem Sprawiedliwości Republiki Austrii z drugiej strony. Tą samą drogą porozumiewają się między sobą sądy i prokuratury obu Umawiających się Stron, chyba że niniejsza umowa stanowi inaczej.

Artykuł 24

1. Przekładów wniosków zgłaszanych stosownie do niniejszej umowy oraz dołączonych dokumentów nie załącza się, z zastrzeżeniem przepisu ustępu 2, chyba że sąd lub prokurator występujący z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej w konkretnym przypadku uzna to za celowe.

2. Do pism podlegających doręczeniu należy dołączyć ich przekład na język Strony wezwanej, sporządzony przez tłumacza przysięgłego mającego siedzibę na terytorium jednej z Umawiających się Stron i uwierzytelniony. Uwierzytelnienie podpisu i pieczęci tłumacza nie jest konieczne.

Artykuł 25

Koszty powstałe w związku z załatwianiem wniosków ponosi Strona wezwana.

Artykuł 26

Umowa niniejsza nie narusza postanowień innych umów obowiązujących jedną lub obie Umawiające się Strony w chwili wejścia jej w życie.

Rozdział szósty

Postanowienia końcowe.

Artykuł 27

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie.

2. Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym miała miejsce wymiana dokumentów ratyfikacyjnych.

3. Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat i pozostaje nadal w mocy, chyba że jedna z Umawiających się Stron zawiadomi w drodze notyfikacji drugą Umawia-

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 6 grudnia 1979 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: *E. Wojtaszek*

jącą się Stronę na sześć miesięcy przed upływem tego pięcioletniego okresu o wypowiedzeniu umowy.

4. Jeżeli umowa niniejsza nie zostanie wypowiedziana stosownie do postanowienia ustępu 3, pozostanie w mocy na czas nieoznaczony, chyba że jedna z Umawiających się Stron w drodze notyfikacji zawiadomi drugą Umawiającą się Stronę pisemnie o wypowiedzeniu umowy. W takim przypadku umowa pozostanie w mocy jeszcze przez rok po wypowiedzeniu.

Na dowód czego Pełnomocnicy obu Umawiających się Stron podpisali niniejszą umowę i opatrzili pieczęciami.

Sporządzono w Wiedniu dnia 27 lutego 1978 roku w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim; przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
Jerzy Bałta

Z upoważnienia
Związkowego Prezydenta
Republiki Austrii
Christian Broda

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.